

És primavera, fotogràfica

Enguany torna, de nou, la Primavera fotogràfica de Catalunya, mostra bianual, ara en la tercera edició. Agustí Centelles, mort el desembre passat, capdavanter al país del periodisme fotogràfic, i Robert Capa, en són els protagonistes.

Carles Marquès

La Primavera fotogràfica de Catalunya ha començat a la segona quinzena de març i no s'acabarà fins a començaments del mes de juny. Aquesta tercera edició reuneix més de dos-cents autors, en seixanta exposicions, repartides per tot Catalunya. S'ha dedicat a la memòria de qui va ser el gran mestre del foto-periodisme català, Agustí Centelles, que va morir el mes de desembre passat.

De Centelles es pot veure una gran exposició antològica, que anirà a diversos punts de Catalunya i a altres ciutats de l'Estat espanyol i d'Europa, i que va ser inaugurada dijous 20 de març al Saló de Sant Jordi del Palau de la Generalitat de Catalunya.

L'altre nom central d'aquesta Primavera fotogràfica és el ja quasi mític Capa. Cent cinc obres de Robert Capa, tant de la seva faceta més coneguda com a fotògraf de fets bèl·lics, com les que va fer de personatges cèlebres de la seva època, constitueixen una mostra prou àmplia d'aquest fotògraf excepcional, exposades a la Sala d'Exposicions de la Fundació Caixa de Pensions, situada a la Via Laietana, 56, de Barcelona.

A part d'aquestes dues exposicions, podria destacar-se, sense faltar gens qualsevol de les seixanta mostre recollides, la dedicada a l'alemany Albert Renger-Patzsch, pioner de la «Neue Sachlichkeit» (Nova Objectivitat) en l'art fotogràfic del seu país, que es podrà veure a partir del mes de maig

ROBERT CAPA

ROBERT CAPA

en el Palau Moja de Barcelona. O l'experiència «La cambra gegant», que enguany es pot veure per segona vegada, encara que amb un model gegantí, que pot realitzar imatges del 100 x 150 centímetres, construït especialment per aquesta ocasió. Per aquesta càmera passaran fotògrafs i pintors de diverses generacions i amb punts de vista diferents, com ara Francesc Català-Roca, Xavier Guardans, Amèrica Sánchez, Hernández Pijuan, o Toni Catany, entre d'altres.

Altres mostres importants d'aquest certamen, que va néixer a partir de les Jornades fotogràfiques de l'any

1980, són la de fotografies catalanes dels anys cinquanta, a l'Ajuntament de Tarragona; la de fotografia subjectiva a la Fundació Miró de Barcelona, i la de fotografia japonesa contemporània, a la Casa Elizalde, també de Barcelona.

Agustí Centelles serà, com ja hem dit, recordat en la Primavera fotogràfica a través de la seva obra exemplar, que va obrir nous camins per a les generacions següents de fotògrafs dels països. Centelles va iniciar la seva professió de reporter gràfic als disset anys, i va aconseguir el seu prestigi reconegut amb els documents de valor

LLUIS SALOM

ROBERT CAPA

la que li va portar el reconeixement públic mundial. La seva fotografia del milicià que mor a la guerra (tot i que es digui que només va ser una recreació, fent tirar a terra el soldat, i captant la caiguda, i no una coincidència afortunada), o les de la Xina envaïda pels japonesos, els bombardejos de Londres, la campanya d'Àfrica del Nord, de Sicília i Itàlia, el desembarcament de Normandia, l'alliberament de París, la batalla de les Ardenes, la rendició de Leipzig, etc., van fer la volta al món.

Però si Robert Capa és conegut especialment per la seva vessant de reporter de guerra, no és tan pública la seva obra fotogràfica que reflecteix el món artístic del moment a través de les seves personalitats més destacades. Home de món, brillant i popular, Capa es va relacionar i va fotografiar personatges famosos com Picaso, Hemingway, Gary Cooper, Ingrid Bergman...

També, durant tot el període que durí la Primavera, hi haurà altres activitats referides a la vida i obra de fotògrafs recollits en alguna de les mostres. Són quatre mesos, doncs, en els quals es poden resseguir fotògrafs de totes les èpoques, d'estils diferents, i de procedències diverses, des de la premsa fins a l'art «estricte», com també els noms més importants de la fotografia a tot el món.

•

més de nou mil, sinó que també ha aportat un llegat de professionalisme i de sensibilitat per la notícia.

Com Centelles, Robert Capa també va ser present amb la seva càmera a la guerra d'Espanya, en diverses ciutats i fronts de batalla. Capa, només amb vint-i-tres anys, iniciava aquí la carrera com a reporter de guerra, que l'hauria de portar successivament als conflictes bèl·lics de la segona guerra mundial i d'Indo-xina, entre molts altres fets de l'actualitat dels anys quaranta i principis del cinquanta, sempre marcats per la conflictivitat.

Aquesta vessant de fotògraf sempre present on era el camp de batalla va ser

RAMON MASATS

històric que va poder de prendre durant la guerra civil.

La seva innovació principal és la forma directa amb la qual s'enfronta amb els esdeveniments, per sagnants o perillosos que puguin ser, allunyant-se d'anteriors fotògrafs que heretaven formes de treballar i enquadraments de la pintura.

Centelles va aportar al nostre país la realitat d'una professió, la de fotògraf d'actualitat, inserint-se en els fets ben de prop i acostant-los al públic tant com ell mateix s'hi acostava. No només ha deixat un volum innegable de negatius fotogràfics, que arriba a

AGUSTÍ CENTELLES